

VISIT...

LANZAROTE
Caliente.COM

૩૫૮૦

ચંદ્રહાશ ચરિત્ર નાટકનાં ગાયનો.

છપાવી પ્રસિધ્ધ કરનાર
પટલ ભુલદાસ વનમાળીદાસ
અસારવાળા

અમદાવાદ

માણેકચોકમાં કાગદીઓળની સામે 'અમદાવાદ
'ટાઈમ્સ' પ્રેસમાં શા. કાળીદાસ
સાંકળચંદ્રે છાપ્યાં.

સંવત ૧૯૪૫ના ફાગણવદી ૨
તા. ૧૯-૩-૮૮

કીંમત ૩ આના

માણેકની રળ શિવાય કોઈએ આ ચોપડી
છાપવી અગર છપાવવી નહી

અર્પણ પત્રિકા

૨૧૦ ૨૧૦ ભાઈ નાગરદાસ રેવાશંકર.

આપ મીત્ર સખંધીમાં ઘણો જન્મ લો છો તથા મી-
ત્ર મંડળોનું બહુ ઈચ્છો છો માટે આ લઘુ પુસ્તક આપ-
ને અર્પણ કરે છું, તે મેહેરબાની કરી સ્વીકારજો એવી
આશા છે.

હરીગિત છંદ.

જીગ તાત જગમાં ખ્યાત, સુખ દિન રાત કર મન કામના;
ધરિ લાત દુશમન ધાત કર, તુ નામિ બહુ બહુ નામના;
વૈરિ વિદારણુ પાપી તારણુ, ધરા ધારણુ સુખ કરા;
કરી દાદ દીલમાં યાદ સુમતિ, નાગરને દે ઈશ્વરા;
સશક્તિ મુજમાં કાવ્ય કરવા, શુણુ ઉચરવા ગીતથી;
મજુ આપ પ્રેરિત હોય મતિ તો, સરસ બનસે ચીત્તથી;

ચંદ્રહાસ ચરિત્ર નાટકનાં ગાયનો.

મુત્રધાર—ગણપતિની પ્રાર્થના.

(ઈંદ્રિસભા) રાગ.

- જય જય કરજો જયપતિ, ગૌરીનંદ ગણેશ,
શુભ વાંચક છો સર્વના, પીતા પવિત્ર હમેશ. ૧
- ચરણની રજ શિરપર ધરં, પ્રીતે લાગું પાય;
જેથી જન્માંતર તણાં, દુષ્ટ દુર પળાય. ૨
- ગંભીર ગીરા આપશો, જન મન રંજન કાજ;
સહાય કરજો સાલ્વતા, એ માય મહારાજ. ૩

—❀❀—

પ્રવેશ ૧ લો.

કોટવાળ—કેરલ રાજાની કચેરીમાં.

ગિતી.

મહારાજાધીરાજ કેરલ, આવ્યા શત્રુ દુષ્ટ અપાર;
જો નમશે કેરલ ધીરાજ, નહીં તો કરં એનો સંહાર.
કેરલરાજા—

ગિતી.

કેરલ ભુપ નિરધાર હું કહાવું, સૈન બધું હવે સળવું;
જીતિ લેવા દુષ્ટ શત્રુને, નિશ્ચે લડવા જાવું.

કોટવાળ—રાહુ દેવી કલંક.

શુણો કેરલદેશ ભૂપાળ, લશ્કર આવ્યું દુકડું.
કરો તમે તેનો સંહાર. લ૦

મારો મારો કરે છે પોકાર-લ૦	
જોતા દીસે તે ભયંકાર-લ૦	૨
જેના સહજ તણો નહીં પાર-લ૦	
ચાલો સૈન્ય લઈ તૈયાર-લ૦	૩
શું કહું વિસ્તારી આજ્ઞા-લ૦	
દુષ્ટે ઘેરયુ નગર બાધું સાર-લ૦	૪
હરતી ઘોડા લાવ્યા આ ઠાર-લ૦	
તોપુ તીર તણો નહીં પાર-લ૦	૫
બાલા ગુપ્તિ ને તરવાર-લ૦	
હવે તત્પર ચાલો તૈયાર-લ૦	૬
કેરલરાજ—	

(મુજે છોડ ચલા બનઝરા.)

કરું શત્રુ તણો સંહાર, પ્રધાન થાઓને તૈયાર.	
સૈન્ય શજીને જાવું, ત્યાર પછી અન્ન ખાવું;	
એવું પણ મેલું આ ઠાર.	પ્રધાન ૧
હું કેરલ દેશનો ભુપ, જેની કિર્તિએ અનુપ;	
લડવૈયા ચાલો હુશીઆર.	પ્રધાન. ૨
જેમ પક્ષીપર ખેસે બાજ, તેમ ઉડાડું આકાશ;	
દુષ્ટ શત્રુનો શો ભાર.	પ્રધાન. ૩
હું નિશ્ચે દુષ્ટને હણું, નવ લગાડું વારૂંક્ષણું;	
તમે માનજો નિરધાર.	પ્રધાન. ૪

પ્રવેશ ૨ જો.

પ્રભાવતિ—

(જશ્વેા સીતમકો સમવાર હું. ૨૧૬)

- અરે રાજાજી મન ચીંતા ધરો,
શાને માટે સુખીઆ થઇને ફરો. ૧
- જશે રાજ ને પાટ જશે વળી,
પસ્તાશો પ્યારા મનમાં ફરી. ૨
- ચલાવશે રાજ રૂડી શું રીત,
તો ચાલશે રાજ ધરીને પ્રીત. ૩
- રૈયત સૌ દુખી તમારી ફરે,
અન્યાયથી સર્વે લાંચ ભરે. ૪
- દુઃખી છે રૈયત અરે આ સમે,
વિચાર કરોને રાજાજી તમે. ૫
- તમે તો મહારાજા મોટા ભૂપ,
ગુણ રૂપના છો ભરેલા કૂપ. ૬
- એ છે મારી શીખ નક્કીરે ખરે,
રખે કોઈ શત્રુ હુલ્લુડ કરે. ૭

કેરલરાજા—

(ઈંદિરસખા-૨૧૬.)

- સુણ તું પ્યારી પ્રેમદા, મારી એકજ વાત;
રાજ ચાલે છે નિતીથી, તે કહું શાક્ષાત. ૧
- ચોરો લુચ્યા લખાડીને, દેશ તણો છે દંડ;
આણુ ફરે છે જ્યાં આપણી, ત્યાં કોણુ કરશે કંદ. ૨
- એવું મન સમજીને, તું કરને રૂડાં કામ;
ચીંતા તો ધરવી નહીં, હૈએ રાખી હામ. ૩

પ્રવં. ૩.

પ્રભાવતિ—જ્યારે પોતાના સ્વામી યુદ્ધ કરવાને ગયા હતા ત્યાં તે મરણ પામ્યા તેવી તેને જાણ થઈ ત્યારે પોતે પોતાના એક માસના પુત્ર ચંદ્રદાશને લઈ રણભૂમી વીશે પોતાના સ્વામી પાસે જઈને રદન કરે છે.

(રાહ સીતાજીના મહીનાનો).

મારા પ્રાણનાથ મુકી, કેમ સ્વર્ગે ગયા;
હું અગળા તમારી નાર, તેને મુકીને રહ્યા. ટેક. ૧
હું આવી મળું છું આજ, સ્વર્ગ અવાસમાં;
જેથી મોક્ષ પામું આ વાર, મળું તમ સાથમાં. ૨
સ્વામી મુકી ગયા સ્વર્ગ વાસ, રહીને શું કરું;
સેવા કરવા સ્વામીની સાથ, સ્વર્ગમાં સંચરું. ૩
મુકી નીરાધાર આધાર, મારે તો એકે નથી;
થાજીં સતી પ્રભુ આ વાર, જીજી સુઝતું નથી. ૪
કહું માર ન માન્યું કંથ, કથન કડવાં થયાં;
માટે માન્યું નહીં મહારાજ, સ્વર્ગે સુખીઆં થયાં. ૫
ગયું રાજ વળી સર્વે તેમ, ગયું ધરખારરે;
ઈશ્વર તમારા વિના પ્રાણાધાર, નથી આધારરે. ૬

પ્રભાવતી—

જ્યારે પ્રભાવતી રાણી પોતાના સ્વામીની સાથે સતી થાય છે ત્યારે પોતાના વહાલા પુત્ર (ચંદ્રદાશ) ને પોતાની ખાસ દાશી મુક્તાને સોંપે છે.

(રાહ—ઓધવજીના સંદેશાનો.)

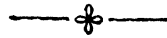
મુક્તા બેની પ્યારા પુત્રને પાળજે, પ્રાણ થકી એ પ્યારે ચં
દ્રદાશજને;

(૫)

જતન કરીને પાસે તુજ રાખજો, પ્યારા પુત્રને સોંપુ તુજને
હાથજો. મુક્તાં ૧
આશા રાખું પ્યારી દાસી તાહરી, હેતે કરી રાખે દેયા
સાથજો.
દાણું ન મુકીશ અળગો દાસી માહરી, તનથી તરછોડીશ
નહીં લગારજો. મુક્તાં ૨
મુક્તા—

ગિતી

હે મમ બાઈ રક્ષા કરશે, શ્રી જુગદીશ;
હું -હૃદયથી અધિક, પ્યારા પુત્રને રાખીશ.

પ્રવેશ ૪ થો

(કુતલપુર શહેર)

ચંદ્રદાસ—ત્યારબાદ મુક્તા ચંદ્રદાસને લેઈને પોતાનું
નગર છોડીને ચાલી નીકળી તે કુતલપુરમાં જઈને નિવાસ
કર્યો. થોડાં દીવશે રાત્રીની વખતે મુક્તાને સર્પ ડંશ કર
વાથી મરણ પામી ત્યારે ચંદ્રદાસ વિલાપ કરે છે.

(રાહ જણાવો)

અરે માતું મારી ઉઠો આ સમે,	
પ્રભાતે થયું છે ઉઠોની તમે.	૧
મને ભૂખ લાગી અરે આ સમે,	
અરે પ્યાસ લાગી ઉઠોની તમે.	૨
ઉઠો માતું ઉઠો ઉઠોની તમે,	
પુત્રને દુઃખ પડ્યું આ સમે.	૩
લાગી પ્યાસ ને ભૂખ લાગી અરે,	

હાયા વિના માતું કેમ કારજ સરે, ૪
 માતું ફર આવે છે ભૂખે અરે,
 નથી ઉભૂ રહેવાતુ ગુજથી અરે. ૫
 અધાપી સુધી કેમ બોલ્યાં નહીં,
 તજ કોધને પુત્ર કહીએ સહી. ૬

અંક ૬૯—પોતાની મા મરી ગઈ છે તેવું જાણીને.

(સૈયર દુઃખ શું દાખવું—એ રાહ).

માતું મરી ગઈ માહરી, હું શું કરું રહીને;
 આ દુઃખ મારું કહેવું કેને, સર્વ વિચાર કરીને. માં ૧
 હે ઈશ તેં જૂદો કર્યો, હાય માતું થકારે;
 ઇશ્વર તારો આધાર છે, બીજુ કોઈ નથીરે. માં ૨
 માતું મારી સ્વર્ગે જઈ, હાય નિરાશ કરીને;
 હું નીરપરાધી બાળને, મુકી કેમ ગઈરે. માં ૩

અંક ૭૦—

(મુજે છોડ ચલા બનઝારા)

પ્રભુ મરી ગઈ માતું મારી, તારી ગહન ગતી છે ન્યારી.
 મારું -હૃદય ઈમ બહુ ફાટે, મુજ માતું મરી ગઈ તે માટે;
 મારી અરજ દીન સ્વીકારી. તારીં ૧
 હું અરજ કરું જોડી હાથ, મારે જવું માતુંની સાથ;
 પ્રભુ સહાય કરજો સારી. તારીં ૨
 ઈશ્વર આશરો મારે તમારો, આ સંકટ થકી ઉગારો;
 તમે દાદ દીલમાં વિચારી. તારીં ૩
 તમે હર્ષાકંશને માર્યો, જેથી પ્રેલાદને ઉગાર્યો.
 તેમ સુપક્ષ કરજો મારી. તારીં ૪
 હે ઈશ કૃપા તું કરજે, મારી અરજ દીલમાં ધરજે;
 પ્રભુ વાત લીઓને વિચારી. તારીં ૫

અ દ્રહાશી-

(લલીત).

કપટથી હરી કોપ શો કર્યો,	
અરર ધર્મતો લેશ ના રહ્યો;	
મુજ ગરીબની દાઝ ના ગણી,	
ધૈર્ય હવે મુખથી બાણી.	૧
અરર આજ આ કોપ શો થયો,	
અરર લાભ સૌ આજથી ગયો;	
અરર દુઃખથી લાય થાય તો,	
અરર હાયરે હાય આજ તો.	૨
સુખજ સાર તો લેશ ના રહ્યો,	
પુરણ દુઃખમાં આજ તો ગ્રહ્યો;	
અરર સામટાં અંગમાં ખરે,	
વજર બાણ તો લાગ્યાં અરે.	૩
જળ વિષે પડી જીવને હણ;	
નવ લગાડું હું વાર તો કાણ;	
પુરણ પ્રેમનું પાત્ર એ અરે,	
ગુમ થઈ ગયું દ્રહીથી ખરે.	૪
અવર લોકમાં તું જવા થકી,	
સુણજ વાતરે માણી નકી;	
સુખદ સામટાં સર્વ તો ગયાં,	
દુઃખજ અંગમાં આવીને રહ્યાં.	૫
અરર જીવનું ધિક તો ગણ;	
અરર દુઃખથી હુંજ તો બાણ;	
ગમત આ સમે ભાંગી સૌ પડી,	
રમત રંગની દૂર જૈ ખડી.	૬

નયન નીર તો પુર જાય છે,
 થરર અંગ આ આજ થાય છે;
 ગુપ્ત તાપ તો અંગમાં મળી;
 હર્દમ અંગ તો જાય છે બળી. ૭
 તુજ વના ફના સર્વ માનવું,
 અરર શું હવે બીજું જાણવું;
 વિશરતી નથી લેશ તું મને.
 કયમ કરી મળું તાહરી કને. ૮
 કંઠે કાળજું ફાટતું નથી.
 દુઃખજ ઉપજે સર્વ અંગથી;
 ધર વિશે મને ગોડતું નથી;
 મન વિશે કશું સુઝતું નથી. ૯

પ્રવેશ પ મો.

દુષ્ટબુદ્ધિ પ્રધાન—જ્યારે દુષ્ટબુદ્ધિને આહ્વાણોએ ક
 હું કે, ચંદ્રહાશ આ નગરનો [કુતલ પુરનો.] રાજ્યાધી-
 કારી તથા તમારો જમાઈ થશે ત્યારે તેવું સાંભળીને દુઃષ્ટ
 બુદ્ધિને ક્રોધ ચડ્યો ને ચંદ્રહાશને મારી નાખવાનો ચંડાળો
 ને હુકમ કરે છે.

(રાગ—પ્રભુ મેહર કર હમ ઉપરે)

હે દુષ્ટ જનો તમે શું કાર્ય કરો,
 મુકતાના ચંદ્રહાશનો તો સંહાર કરો. ૧
 વેગે લઈ જાઓ તમે નિશ્ચેરે કરી,
 રાજાજ ન જાણે તેમ ગુપ્ત તો કરી. ૨

(૫)

નિશાની તો લાવો તેના અંગની અરે,
તેનેરે દેખીને માણે -હૃદય બળે. ૩
વિપરીત કૃત્ય થશે નક્કી આ ઠામ,
માટે તમે તેને હણો પુષ્કળ આપીશ દામ. ૪

દુષ્ટનનો— રાગ ઉપરનો.

પ્રધાનજી તમે જે વચન કહ્યું,
તે નિશ્ચે આજ અમે ચિત્તમાં લહ્યું. પ્ર. ૧
વચન ઝોલંધન નહીં કરીએ,
ત્યાર પછી નગ્રમાં પાય ધરીએ. પ્ર. ૨
અંદ્રહાશનો વધ કરીશું આજ,
ચીંતા ધરશે નહીં સારીશું કાજ. પ્ર. ૩
રૂપેદ્રોત્તું વાક્ય નિષ્ફળ થશે,
નિશ્ચે આજ કાર્ય તો સાધું થશે. પ્ર. ૪

—❁—
પ્રવેશ ૬ ઠો.

ચંદન નગરના રાજા કુલીન તથા તેની સ્ત્રી મેઘાવતી
ને પુત્ર નહીં હોવાથી દીલગીરી ધરે છે.

મેઘાવતી—

(સૈયર દુઃખ શું દાખવું).

પુત્ર વિના સર્વે વૃથા થયું, હાય પુત્ર નથીરે;
ધીકં ધીકં જન્મ છે માહરે, હું કહું છું કથીરે પુ. ૧
આ રાજાને પોટ છે, વૃથા પુત્ર વિનારે;
સ્વામીનાથ દુષ્ટનો કાપે શો થયોરે. પુ. ૨
હે ઈશ્વર કૃત્ય આ તે કું કર્યું, હાય નિરહય થઈને;

પુર્વ જન્મના પાપથી, દુઃખીઆરી રહીરે. પુ૦ ૩
 રાજ સર્વે પરાધીન થશે, હવે કોઈ નથીરે;
 આધાર તારો એક છે, અરજ કરું છું કથીરે. પુ૦ ૪

કૃલાંન રાજ—

નાગનકે બચ્ચે નાગઉસે ખ્યાર—એ રાહ
 સુણુ ખ્યારી માહરી, યઈશ નહીં ઉદાશ;
 ઇશ પુત્ર આપશે, થવું નહીં નિરાશ. સુણુ૦ ૧
 પ્રભુ જગત પાલક છે, સર્વનો આધાર;
 આશા પુરણુ કરશે ઈશ, આપણી આ વાર. સુણુ૦ ૨
 માટે પ્રીયા માહરી, ગભરા નહીં અરે;
 ઇશ છે જુગદીશ, દયાળુ નક્કીરે ખરે. સુણુ૦ ૩
 સાચી ભક્તિ ઈશની, એ દુઃખને હણે;
 ઈશ કૃપાળુ દેવ દયાળુ, જગતપતિ મળે. સુણુ૦ ૪

‘લાંન—રાજ તથા તેની રાણી મેઘાવતી ઈશ્વર પ્રાર્થ
 ના કરે છે.

(રાહ—એસી તકસીર નકી નીવાર માસે રૂસે કરો કયું વાર.)

કૃપાળુ દેવ કૃપા કરજે, દયાળુ દુઃખને હરજે;
 અમો તમારા નિશ્ચે બાળ, પુત્રજ આપી દુઃખજ ટાળ. ૧
 હવે હરી કોપ નારે કરો, સુત આપી દુઃખ હરો. ૨
 સત્યતા રાખી હશે પ્રભુ, તેથી અનણ્યો નથી તું વિશુ. ૩
 વિધાત્રાનો લેખ કમ અહો, જેથી હું સુત વિના રહો. ૪
 નથી રહેતી હવે તો ધીર, સહાય થાઓ નકી રઘુવીર. ૫
 અમો છી ભક્ત ઈશ તારા, અતિ દુઃખ તમે હરો મારાં. ૬

પ્રવેશ ૭ મો.

કુલીન રાજ વનમાં શીશર કરવાને જાય છે ત્યાંથી ચંદ્રહાશ મળે છે તે વખતે પરમેશ્વરની સ્તુતિ કરે છે.

કુલીન—

(રાગ—મુજ ઉપર ગુજરી પિતા પાદશ હ ન્નણી.)
 મુજ ઉપર કર્યો ઉપકાર, ઇશ તેં ભારી;
 મુજ ગરીબ તણી દાદ, દીલ વીચારી. મુજ ૦ ૧
 તુ આદી અનાદી, વિશ્વનો આધાર;
 હું બાળક તારો, નમું છું વારંવાર. મુજ ૦ ૨
 તેં સુદામાને ગ્રહસ્થ, કર્યો આ વાર;
 હસ્તીના છોડ્યા બધ, કર્યો ઉપકાર. મુજ ૦ ૩
 તેમ મુજને દીધો સુત, મન વિચારી;
 શિષ્ય છે દીન રેન, ચિતમાં ધારી. મુજ ૦ ૪
 હું સુનિતીની ભક્તિ તારી કરું;
 મનમાં રાખી રહેમ, કૃત્ય આચરું. મુજ ૦ ૫

પ્રવેશ ૮ મો.

કુલીન—ચંદ્રહાશ પુત્રને પોતાને ઘેર તેડી જઈને પોતાની રાણી મેઘાવતીને સોંપે છે.

(રાહ—ઈંદરસભા).

લે તું પ્યારી માહરી, સોંપુ તુજને બાળ;
 સ્વચ્છ રીતે રાખજે, ધરી દીલમાં વહાલ. ૧
 કદી ક્રોધ કરવો નહીં, રીશ ન આણી અંગ;
 હેતેથી તું રાખજે, રૂકુ રાખી મન. ૨
 પુત્ર મળ્યો છે આપને, વન થકી આ વાર;
 રાજ રથુ છે માહરું, ગણી ઈશ ઉપકાર. ૩
 માટે પ્રીયા સાવધી, કલેશ કરોને દુર;

ચીંતા તો સરવે ટળી, રચું રાજનું મુળ. ૪

તેમજ નારી માહરી, જન જપે કીરતાર;

સહાય થાય તેહને, મોક્ષનો આધાર. ૫

ચંદ્રદાસ જ્યારે પુષ્પ ઉત્તમનાં થયો ને પોતાના પીતા
ખંડણી ભરે છે તેવી પોતાને જાણુ જઈ ત્યારે પોતાના
-હૃદયમાં ખેદ ઉત્પન્ન થયો ને દેશ જીતવાને વિચાર કરીને
પોતાના પીતા કને રજા માગવા જાય છે.

ચંદ્રદાસ—

(ક્ષત્રી કલંકનો રાહ.)

તમે સુણો પીતા પત્રીત્ર, પરાધીન પણે નહીં રહીયેરે.

હું ખત્રી કલંકનો પુત્ર, પરાધીન પણે નહીં રહીયેરે.

જેથી વ્યાકુળ ફળે મુજ તંન પરાધીન૦

ખંડણી ભરે હોય નાદાન પરાધીન૦ ૧

માટે સૈન્ય સજ્જુ આ વાર. પરાધીન૦ ૨

કુટ જનોના લેવું પ્રાણ. પરાધીન૦ ૩

તમે જાણો પીતા ખસુસ. પરાધીન૦ ૪

જેમ હર્ષપર ખેસે વાધ. પરાધીન૦ ૫

એમ અંગમાં ઉઠે છે ઝાળ. પરાધીન૦ ૬

ના કહેશે તો આણીશ મમ કાળ. પરાધીન૦ ૭

તમે જરા કરો વિચાર પરાધીન૦ ૮

હવે તત્પર થવું તૈયાર પરાધીન૦ ૯

ખુશીથી રજા દીએને આપ. પરાધીન૦ ૧૦

જેથી ચુદ્ધ કરે દુશ્મન સાથ. પરાધીન૦ ૧૧

હું કહું છું નામી નામી શીશ. પરાધીન૦ ૧૨

કુલોનરાજા—

(લેલી લેલી પોકારે બનમે)

પુત્ર જવું નહીં નિરધાર, ઉત્તમ લાયક નહી આ વાશ ૧

નાની વયમાં નવ જવાય, નહીં પ્રાક્રમે તુજથી થાય ૨

ચુદ્ધ થાય નહીં મુજ પુત્ર, નવ છોડવું ઘર મુત્ર ૩

કષ્ટ પડસે અતિશય કાય, ત્યાંતો કોઈ ન કરશે સહાય. ૪
 દુઃખ વેઠવું પડશે તે તું નિશ્ચય મનમાં ધાર. ૫
 માટે સમજી રહો પુત્ર ઘેર, અન્યથી કનુવું નહીં વેર. ૬

ચંદ્રહારા—

(એલેક્ર તું યાદકર એ રાહ.)

ખુશીથી રજા દીજીએ ખીતાજી માહરા,
 ચિંતા નવ કીજીએ છીએ પુત્ર તાહરા. ખું ૧
 દુઃખ કાપશે કૃપાળુ દેવ તે ખરો;
 ક્ષત્રી કુળને રે ડાઘ લાગશે ઘણો. ખું ૨
 ગૌ બ્રાહ્મણની રક્ષા કરવી, એ ક્ષત્રીનો ધર્મ;
 સંત સાધુને દંડીને બાધવું ન કર્મ. ખું ૩
 યુદ્ધ કાળ માહરે જતું ખસુસ આજ;
 આપો રજા મુજને કહું છું ચિરતાજ. ખું ૪
 અમર નામ માહરં થશેજ દેશ વિદેશ.
 ભવિષ્ય માંખીને રે વર્તવું હમેશ. ખું ૫

કુસીનરાજા—

(હે ચાંપરાજ હે ચાંપરાજ—રાહ.)

હે પુત્ર માહારા (ર), સુખેયકી સિધાવ,
 દીલ બળે છે માહરં, હીંમત નથી રેતી મન. હેં ૧
 આ ક્ષત્રી કુલમાં (ર) અવતરીઓ તું દીત્ય,
 ભવિષ્ય વિચારં મેં નકી તું ચર્ચશ નકી પ્રવીણ. હેં ૨
 પણ હીંમત રાખી (ર) સાવધ થજે તર્ત,
 શત્રુને સંહારીને તું વેગે વળજે ધણું. હેં ૩
 મમ આગ્રાથી (ર) તું સારે સર્વે કામ,
 સત્ય વચન છે માહરં, ધરજે ચીતમાં હામ. હેં ૪

પ્રવેશ ૯ મો.

ચંદ્રહારા—પોતાની માતું કને-રજા માગે છે.

(મુજે છોડ ચલા બનઝારા) એ રાહ.

માતું રળ દીઓ વિચારી, કહો કાર્ય કરો શુભકારી—ટેક.
 જા ના વચનને કહેશે, તો શિર અમારું લેશે;
 આ વાત દીલમાં ઉતારી. કહો ૦ ૧
 હું ખત્રી કલનો તન, તેથી અતિ બળે મુજ મન;
 નકી શત્રુને લઉ નીહાળી. કહો ૦ ૨
 મેં માગી રળ મમ તાત, વળી માયુ રળ મુજ માત;
 માતું અતિ થાવ ઉપકારી. કહો ૦ ૩
 યુદ્ધ રચવાને આજ્ઞા દેશે, શુભ કાર્ય કરો પુત્રને કહેશે;
 તો સૈન્ય કરું તૈયારી. કહો ૦ ૪
 મમ માતું દયા કરશે, નહી વચન ઉરમાં ધરશે;
 મારી અરજ આપ સ્વીકારી કહો ૦ ૫
 મેઘાવતી—

(ભરથરી બ્રાતા વચન વિચારીને) એ રાહ.

હે મમ બાળક (૨) તું ખોટા કરે છે વિચાર;
 નાની વય છે તાહરી, તે નિશ્ચયે મનમાં ધાર. હે ૦ ૧
 નહીં યુદ્ધ યોગ્ય (૨) તું જાણે સાક્ષાત;
 રાજ ચલાવો પ્રીતથી, અતિ ધરીને ખાંત હે ૦ ૨
 આ શુભરાજ (૨) છે જાણો મમ વીર;
 ચીંતા તો ધરવી નહીં, ધરો અતિ મન ધીર. હે ૦ ૩
 પણ અતિ આગ્રહ (૨) કરે છે શાને તુય;
 ખેદ થકી ઉચારીને, રળ આપું છું હું. હે ૦ ૪

પ્રવેશ ૧૦ મો.

ચંદ્રહારનો મહેલ.

અંપકમાલતી રાણી—જફાવો—રાહ.
 અરે મગ નાથ નવ યુદ્ધ યોગ્ય,
 શાને માટે અમથી કરો છો વિયોગ.
 જશે યુદ્ધ કાજ મેલી નિરાધાર,

કહો કાનો આધાર જાણું આ વાર. ૨

વિયોગ થકી અતિ થાય દુઃખ,
આપ થકી જાણો અમને સુખ. ૩

નવ કરો આગ્રહ નાથ ધણો,
અતિ સુખ અમારાં કેમ હણો. ૪

નહિ અહીં રહીશું, આવીશું સાથ;
આજ્ઞા કરો તવ દાસીને નાથ. ૫

ચંદ્રહારા— રાગ ઉપરનો.

બહુ સોચ શાને કરે છે નાર,
અતિ દુઃખ યુદ્ધ તણું મન ધાર. ૧

નહીં યોગ્ય સ્થળ મળે ત્યાંહી,
વસણું પડશે વનમાં સહી. ૨

રહે મમ નાર હોંશને ધરી,
સદા માત તાતને નમન કરી. ૩

અંકમાલતિ—

પીયુ સાથ તમારી લેશોરે, ભરથાર ના નહીં કેહોશો.

પીયુ દાદ દીલમાં ધરશોરે, મમ પ્રાણ વેલા વળજો. મ. ૧

આપ વિના પણ એક નવ જાઓ, તે નિશ્ચયીતમાં ધરશોરે. મ. ૨

તમ દાસી અત્રે વસીને, આપજ યુદ્ધમાં લડશોરે. મ. ૩

પીયુ ક્ષત્રીવટ રાખીને, જેથી દુષ્ટ જનોને હણશોરે. મ. ૪

સ્વામી સદા રહેજો સુખેથી, વળી સૈન્યની સંભાળ લેશોરે. મ. ૫

ચંદ્રહારા દેશ જીતીને આવે છે ને તેને રાજગાદી

સોંપે છે ને સર્વે આનંદ મંગળ ગાય છે ને ત્યાંની સ્ત્રીઓ

પણ હર્ષમાન થઈને ગીત ગાય છે.

અતિ શોભીત પાટણ શહેર. એ રામ.

અતિ શોભીત ચંદન શહેર, લંકા સરખુરે;

જ્યાં રાજ કરે ચંદ્રહારા, હુંએ હરખુરે. ૧

શહેર ફરતા દરવાજા ખાંચ, કે છઠ્ઠી બારીરે;

સર્વે હવા લેવાને જાય, સુખાકારીરે. ૨

શુભ મંદીર છે આ નયમાં, રચના સારારે;	
તેના દર્શન કરવાને જાય, નર ને નારીરે.	૩
સખી આજ શુભનો દીન, રૂડી રીતેરે;	
અતિ આનંદ ઓચ્છવ થાય, મંગળીક રીતેરે.	૪
આ વૃક્ષથી બની બાગ, પુષ્પો સારારે;	
ચંપા ચબેલી જુદા જાય, દીપે પ્યારારે.	૫
આ શોભીત કદળીક સ્થભ, ઓપો સારારે;	
જેના ગુણ તણો નહીં પાર, અતિ સુધારારે.	૬
સખી ગાઓ હ્રમંગે ગીત, બેની મારીરે;	
જેથી અંગ હ્રમંગ ન માય, સુણ સખી પ્યારીરે.	૭
જેની કાન્તિ છે મનોહર, સુંદીર સારીરે;	
જેનો સફળ થયો અવતાર, પરણી નારીરે.	૮
ધન ધન છે તુજ રાજ, શોભે સાહારે;	
તારી કીર્તી છે દેશે દેશ, શુભ વખાણરે.	૯

કવિ—

કવિત

જેમ અધાને આંખ, રંક પામેજ મણીને;
વંઝાને જેમ પૂત્ર, લે છે તે લાલ ગણીને;
શીવને વહાલી અંગ, અવળી ભક્ત જેવી;
ક્ષત્રીને વહાલો યુદ્ધ, વિપ્રને જનોઈ જેવી;

આ યોગડી બનાવતી વખતે અમારા મીત્ર નાગર-
દાસ રેવાશંકર તથા શીવલાલ ગીરધર તથા ઓધડ બા-
પુજાએ સંપૂર્ણ મદદ કરી છે માટે તેમના આભારી છીએ.

અમારા મીત્રોએ મદદ કરી છે.

૨૫—નાગરદાસ રેવાશંકર

૨૫—રાવળ ઓધડ બાપુજી

૨૫—શીવલાલ ગીરધર

૨૫—માહાદેવલાલ મોહન

૨૫—મગનલાલ કેશવજી વડ

વાણસીદી.

આ ચોપડી નીચે લખેલે ઠેકાણેથી મળશે.

વઢવાણ—શુક્લ મનસાલ કેશવજી ઠેં વાઘેશ્વરી મા
તા પાસે

ધ્રાંગધ્રા—રાવળ હરગોવીંદ ગીરધર ઠેં ચકલાપામાં

ચુડા—રાવળ ઓઘડ બાપુજી

ગાંધી—શુક્લ શીવલાલ ગીરધર

વીરમગામ—મંથ કર્તા પાસેથી મળશે.

નાટપેટ કાગળ લેવામાં આવસે નહી

લીં પટેલ ભુલદાસ વનમાળી ઠેં દેશાધ કળીમાં

